

İSO Türkiye İmalat PMI kasım ayında 45,7 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, kasımda 45,7'ye geriledi ve üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Faaliyet koşullarında gözlenen bozulma, 2020 yılı başlarında yaşanan ilk Covid-19 dalgasından bu yana görülen en belirgin düzeyde gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporu da kasımda birçok sektörde zorlu koşulların sürdüğüne işaret etti. Anket kapsamında izlenen 10 sektörden sadece giyim ve deri ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri kasım ayında üretim artışı kaydetti. Küresel ekonomideki zayıflık yeni ihracat siparişlerinin genel çapta yavaşlamasına yol açtı. Dış talebin arttığı tek sektör kara ve deniz taşıtları oldu. En hızlı istihdam artışı da kara ve deniz taşıtlarında, en belirgin düşüş ise tekstil ürünlerinde kaydedildi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Kasım 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ekim ayında 46,4 olan manşet PMI kasımda 45,7'ye geriledi ve böylece üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Faaliyet koşullarında gözlenen bozulma, 2020 yılı başlarında yaşanan ilk Covid-19 dalgasından bu yana görülen en belirgin düzeyde gerçekleşti.

Son PMI anketindeki en dikkat çekici gelişme, talebin hem iç hem de dış piyasalarda gösterdiği zayıflık oldu. Buna bağlı olarak toplam yeni siparişler ve yeni ihracat siparişleri son iki buçuk yılın en belirgin ivme kaybını sergiledi. Yeni ihracat siparişlerinde talep düşüşünün ana kaynağı olarak ABD ve Avrupa ön plana çıktı. Firmalar, imalat sanayi üretimindeki yavaşlamada ana ihracat pazarlarındaki talep yetersizliğinin etkili olduğunu bildirdi. Üretimdeki

yavaşlama eğilimi 12. aya ulaştı. Kasımda girdi maliyetleri enflasyonu keskin yavaşlama kaydetti ve girdi fiyatlarındaki artış son üç yılın en düşük hızında gerçekleşti. Ham madde fiyatlarındaki yükseliş ve liradaki değer kaybı, maliyetlerin artmasında etkili olurken düşük girdi talebi ise enflasyonu sınırlayıcı etkide bulundu.

Girdi talebindeki zayıflık aynı zamanda tedarikçi performansında da belirgin bir iyileşmeyi beraberinde getirdi. Nitekim teslimat sürelerindeki düşüş, Temmuz 2005 hariç olmak üzere anket tarihinin en belirgin düzeyinde gerçekleşti. Girdi maliyetlerindeki düşüş trendine paralel olarak nihai ürün fiyatları enflasyonu da hız kaybetti. Kasımda ürün fiyatlarındaki artış güçlü olmakla birlikte ağustostan bu yana en düşük seviyesinde kaydedildi. Son olarak, iki aylık gerilemenin ardından istihdam kasımında yeniden artışa geçti. Öte yandan söz konusu artış oldukça sınırlı gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Küresel imalat sanayi talebindeki zayıflığın Türk imalatçıları açısından yol açtığı zorluklarla birlikte kasım ayında üretim ve yeni siparişler yavaşlama kaydetti. Öte yandan, girdi talebindeki düşüş firmaların bir süredir karşı karşıya olduğu bazı güçlüklerin de hafiflemesini sağladı. Özellikle girdi maliyetleri enflasyonunun son üç yılın en düşük düzeyine gerilemesi dikkat çekti. Tedarikçilerin teslimat sürelerinde ise 2005 yılına uzanan anket tarihinin en sert ikinci düşüşü yaşandı.”

Takip edilen 10 sektörün ikisinde üretim genişledi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporu kasımda yılın son çeyreğinin ortası itibarıyla birçok sektörde zorlu koşulların sürdüğüne işaret etti. Anket kapsamında izlenen 10 sektörden sadece giyim ve deri ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri kasım ayında üretim artışı kaydetti. En keskin yavaşlama ise yine tekstil sektöründe gerçekleşti. Talep koşullarında süregelen zorluklara bağlı olarak yeni siparişlerde de benzer bir tablo gözlemlendi. Küresel ekonomideki zayıflık yeni ihracat siparişlerinin genel çapta yavaşlamasına yol açtı. Dış talebin arttığı tek sektör kara ve deniz taşıtları oldu. İstihdama ilişkin eğilimlerin karmaşık seyrettiği kasım ayında beş sektörde artış, beş sektörde düşüş gerçekleşti. En hızlı istihdam artışı kara ve deniz taşıtlarında, en belirgin düşüş ise tekstil ürünlerinde kaydedildi.

Girdi maliyetlerinin 10 sektörün tamamında artmaya devam etmesine rağmen enflasyonda genele yayılı bir yavaşlama gözlemlendi. Girdi fiyatlarındaki en hızlı artış elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe gerçekleşti, ancak bu sektörde de artış hızı 34 ayın en düşük seviyesine geriledi. Girdi maliyetlerinde en yavaş artış ise ana metal sanayinde yaşandı. Maliyet baskılarının görece olarak hafiflemesiyle birlikte ana metal imalatçılarının satış fiyatları kasım ayında hemen hemen değişmedi. Fiyatlar diğer sektörlerde artmaya devam etse de artışlar ekim ayına göre genellikle daha düşük oranlarda gerçekleşti. Nihai ürün fiyatlarında en hızlı artış kara ve deniz taşıtları sektöründe ölçüldü. Tedarik zincirlerindeki iyileşme belirtileri kasım ayında daha da yaygın hale geldi. Takip edilen 10 sektörün altısında teslimat süreleri azaldı. Hem ana metal sanayi hem de metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde tedarikçi performansı anketin başladığı Ocak 2016'dan bu yana en güçlü iyileşmeyi kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlamaya bağlı olarak çoğu sektörde nihai

ürün stokları artış gösterirken en belirgin yükseliş metalik olmayan mineral ürünler sektöründe yaşandı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Kasım 2022 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.